

Ny revisorlov

Hvad betyder det for revisionsudvalg?

Kontakt

Lars Engelund

T: 3954 9264

M: 2141 6064

E: len@pwc.dk

10. juni 2016

Revisorloven, der blev vedtaget 19. maj 2016 og som træder i kraft 17. juni 2016, rummer også regler for revisionsudvalgets funktion og herunder nogle nye opgaver.

Den nye revisorlov definerer virksomheder af betydning for offentligheden (Public Interest Entities – eller PIE) som børsnoterede virksomheder, pengeinstitutter, realkreditinstitutter og forsikringsselskaber.

PIE-virksomheder skal etablere et revisionsudvalg, men kan dog som hidtil også vedtage, at revisionsudvalgets opgaver udføres af den samlede bestyrelse.

I april 2014 nåede EU-parlamentet og ministerrådet til enighed om EU-kommis-sionens forslag til reform af lovpligtig revision. Regler for revisionsudvalg er fastsat i EU-direktiv 2014/56/EU (direktivet) og forordning 537/2014 (forordningen). Direktivet er med det netop vedtagne forslag om ændring af revisorloven imple-menteret i dansk lovgivning. Reglerne træder i kraft med virkning fra 17. juni 2016.

Krav til fælles EU-regler om revisionsudvalg blev introduceret i direktivet om lov-pligtig revision i 2006 og implementeret i dansk lovgivning i 2008.

Ifølge de gældende regler har børsnoterede virksomheder pligt til at etablere et revisionsudvalg. Finanstilsynet kan desuden fastsætte regler om revisionsudvalg i virksomheder, der er undergivet tilsyn af Finanstilsynet. De gældende regler indeholder desuden bestemmelser om, under hvilke forudsætninger virksomheden kan vælge at lade revisionsudvalgets funktioner udøve af det samlede øverste ledelses-organ og medlemmernes kvalifikationer.

De ændrede regler om revisionsudvalg findes primært i en ændret § 31 i revisor-loven. Det er imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at visse bestemmelser skal findes i forordningen.

Væsentligste nyheder er følgende:

- Kredsen af virksomheder, som er omfattet af bestemmelserne om revi-sionsudvalg, er udvidet fra børsnoterede til PIE-virksomheder (som til gengæld er indsnævret i forhold den tidligere definition i revisorloven)
- Medlemmer til revisionsudvalget kan vælges direkte af generalforsamlin-gen og behøver således ikke være medlemmer af bestyrelsen
- Flertallet af udvalgets medlemmer, herunder formanden, skal være uaf-hængige, medmindre udvalget alene udgøres af medlemmer af virksom-hedens bestyrelse

Modtag vores nyhedsbrev

Dialog

Tilmeld dig på
www.pwc.dk/tilmeld

- Revisionsudvalgets opgaver udvides, således at udvalget nu også skal:
 - Orienter bestyrelsen om resultatet af den lovpligtige revision, og herunder regnskabsaflæggelsesprocessen
 - Være ansvarlig for proceduren for udvælgelse og indstilling af revisor til valg i overensstemmelse med artikel 16 i forordningen
- PIE virksomheder underlægges tilsyn.

Hvem skal etablere et revisionsudvalg?

Med lovændringen gennemføres ændringsdirektivets bestemmelser om, at alle virksomheder af offentlig interesse (PIE-virksomheder) skal etablere et revisionsudvalg. Dette er en udvidelse i forhold til tidligere, hvor kun børsnoterede virksomheder var forpligtet til at etablere et revisionsudvalg. Med den nye definition af PIE-begrebet betyder det, at ud over børsnoterede virksomheder omfattes også pengeinstitutter, realkreditinstitutter og forsikringsselskaber. Børsnoterede virksomheder er i denne sammenhæng defineret som virksomheder, der har kapitalandele, gældsinstrumenter eller andre værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU-land eller et EØS-land.

Virksomheder kan efter § 31, stk. 4 vælge, at revisionsudvalgets opgaver udøves af den samlede bestyrelse. Det forudsætter, at ingen bestyrelsesmedlemmer samtidig er medlem af direktionen, og at mindst ét medlem af bestyrelsen har kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision.

En mindre¹ PIE-virksomhed, hvis formand for bestyrelsen ikke er medlem af direktionen, kan efter § 31, stk. 5 vælge at lade revisionsudvalgets funktioner udøve af den samlede bestyrelse.

Kravene til mindre virksomheder efter stk. 5 er lempeligere end kravene i stk. 4. Dette skyldes, at der i stk. 5 ikke er forbud mod, at bestyrelsesmedlemmer samtidig må indgå i direktionen, og at der ikke stilles krav om, at mindst ét bestyrelsesmedlem skal have kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision.

PIE-virksomheder, hvor revisionsudvalgets funktioner udøves af den samlede bestyrelse, jf. undtagelsesbestemmelserne i § 31, stk. 4 og 5, skal oplyse herom i årsrapporten.

Revisorlovens § 31, stk. 7 indeholder en række undtagelser til kravet om at etablere revisionsudvalg eller lade den samlede bestyrelse varetage revisionsudvalgets opgaver.

Det drejer sig om følgende virksomheder:

PIE-virksomheder som er udtaget fra krav om revisionsudvalg

Dattervirksomheder, hvis modervirksomheden er omfattet af kravene om etablering af revisionsudvalg

¹ Dette kræver, at virksomheden i de foregående tre kalenderår havde en gennemsnitlig markedsværdi på under 100 mio. EUR baseret på kursværdien ved årets udgang, eller virksomheden i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser:

- 1) et antal heltidsbeskæftigede på 250 medarbejdere
- 2) en balance på 43 mio. EUR og
- 3) en nettoomsætning i regnskabsåret på 50 mio. EUR.

Investeringsforeninger
Alternative investeringsfonde
Virksomheder, hvis eneste formål er at udstede værdipapirer med sikkerhedsstillelse i aktiver
Pengeinstitutter og realkreditinstitutter, hvis ejerandele ikke er optaget til handel på et reguleret marked i et EU- eller EØS-land ²

Bemærk, at en dattervirksomhed således er undtaget, hvis modervirksomheden er omfattet af krav om etablering af revisionsudvalg. Er modervirksomheden placeret uden for EU/EØS, er det et krav, at der er etableret et organ svarende til et revisionsudvalg.

Revisionsudvalgets sammensætning

Udvalget udgøres af medlemmer af virksomhedens bestyrelse eller som noget nyt af personer, der er valgt på virksomhedens generalforsamling som medlem af udvalget.

En person, der af generalforsamlingen er valgt til at være medlem af revisionsudvalget, er under udførelse af sit hverv omfattet af samme regulering som et medlem af revisionsudvalget, der tillige er medlem af virksomhedens bestyrelse.

Flertallet af udvalgets medlemmer, herunder formanden, skal være uafhængige, medmindre udvalget alene udgøres af medlemmer af virksomhedens bestyrelse.

Der er tale om en ændring sammenlignet med den nuværende bestemmelse, hvor efter blot ét medlem skal være uafhængigt, men samtidig have kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision.

Med hensyn til begrebet uafhængighed skal dette forstås som hidtil. Der kan således tages udgangspunkt i EU-Kommissionens henstilling (2005/162/EF). Ifølge denne EU-henstilling betragtes pågældende fx ikke som uafhængig, hvis pågældende:

- er eller inden for de seneste fem år har været direktør eller ledende medarbejder i selskabet eller et associeret selskab
- er direktør i et selskab, hvor der er krydsende bestyrelsesrepræsentation med selskabet
- har modtaget større vederlag fra selskabet eller et associeret selskab i anden egenskab end som menigt bestyrelsesmedlem
- repræsenterer en kontrollerende aktionærs interesser
- er i nær familie med personer, som ikke betragtes som uafhængige
- er eller inden for de seneste tre år har været ansat eller partner hos ekstern revisor

² I tilfælde af obligationsudstedelse optaget til handel på et reguleret marked, forudsat at den samlede nominelle værdi af sådanne obligationer er på under 100 mio. EUR, og at de nævnte virksomheder ikke har offentliggjort noget prospekt i henhold til Europa Parlamentets og Rådets direktiv 2003/71/EF af 4. november 2003 om det prospekt, der skal offentliggøres, når værdipapirer udbydes til offentligheden eller optages til handel.

- inden for det seneste år har haft en væsentlig forretningsrelation (partner, aktionær, kunde, leverandør eller ledelsesmedlem i selskaber med tilsvarende forbindelse) med selskabet eller et associeret selskab.

Medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er som ansatte i virksomheden ikke uafhængige og kan derfor ikke kvalificere sig som uafhængigt medlem af revisionsudvalget.

Mindst et medlem skal have kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision. Udvalgets medlemmer skal samlet set have kompetencer af relevans for virksomhedens sektor.

Kvalifikationer i udvalget skal i øvrigt være tilstrækkelige til, at der i revisionsudvalget kan foretages en selvstændig vurdering af, om virksomhedens regnskabsaflæggelse, interne kontrol, risikostyring og lovpligtige revision er tilrettelagt og gennemført på en hensigtsmæssig måde set i forhold til virksomhedens størrelse og kompleksitet. Endvidere skal kvalifikationer være tilstrækkelige til at kunne vurdere den eksterne revisions uafhængighed.

Revisionsudvalgets opgaver

Revisionsudvalgets opgaver skal i det mindste bestå af følgende:

- Orienter bestyrelsen om resultatet af den lovpligtige revision og herunder regnskabsaflæggelsesprocessen
- Overvåge regnskabsaflæggelsesprocessen og fremsætte henstillinger eller forslag til at sikre integriteten
- Overvåge, om virksomhedens interne kontrolsystem, eventuelle interne revision og risikostyringssystemer fungerer effektivt med hensyn til regnskabsaflæggelsen i virksomheden uden at krænke dens uafhængighed
- Overvåge den lovpligtige revision af årsregnskabet mv. og tage hensyn til resultatet af seneste kvalitetskontrol af revisionsvirksomheden
- Kontrollere og overvåge revisors uafhængighed i relation til omfang og ydelser
- Være ansvarlig for proceduren for udvælgelse og indstilling af revisor til valg i overensstemmelse med artikel 16 i forordningen.

Opgaverne nævnt under første og sidste punkt er nye, mens der er sket præcisering af andre opgaver.

Revisionsudvalgets opgaver i relation til valg af revisor

De nye rammer for revisionsudvalgets opgaver i relation til valg af revisionsfirma fremgår af artikel 16(3) i forordningen, som fastsætter følgende proces:

Indstilling til bestyrelsen om valg af revisionsfirma

Revisionsudvalget afgiver en indstilling til bestyrelsen. Medmindre det drejer sig om forlængelse af revisionsaftalen, skal indstillingen begrundes og indeholde mindst to valgmuligheder til revisionsopgaven, og revisionsudvalget skal med en begrundelse angive sin præference for én af dem. Revisionsudvalget angiver i indstillingen, at det ikke er blevet påvirket af tredjepart eller af aftaler med tredjeparter.

Udvælgelsesprocedure

Medmindre det drejer sig om forlængelse af en revisionsopgave, skal revisionsudvalgets indstilling udarbejdes efter en udvælgelsesprocedure tilrettelagt i overensstemmelse med følgende kriterier:

- Den reviderede virksomhed er berettiget til at invitere ethvert revisionsfirma til at afgive bud, forudsat revisionsfirmaet ikke er omfattet af tvungen firma-rotation, og forudsat at udbudsproceduren ikke udelukker deltagelsen af revisionsfirmaer med en omsætning på under 15 % af det samlede revisionshonorar fra PIE-virksomheder i det foregående kalenderår
- Den reviderede virksomhed udarbejder udbudsmateriale, som tydeligt skal beskrive den reviderede virksomheds forretning. Udbudsmaterialet skal bl.a. indeholde gennemsigtige og ikke-diskriminerende udvælgelseskriterier, som den reviderede virksomhed skal bruge til at evaluere revisionsfirmaernes tilbud
- Den reviderede virksomhed er berettiget til at fastlægge proceduren og kan forhandle direkte med interesserede bydende i forbindelse med proceduren
- Hvis der er lovgivningsmæssige krav om revisionsfirmaets overholdelse af visse kvalitetsstandarder, skal disse standarder fremgå af udbudsmaterialet
- Den reviderede virksomhed vurderer tilbuddene fra revisionsfirmaer i overensstemmelse med de fastsatte kriterier i udbudsmaterialet. Virksomheden udarbejder en rapport om konklusionerne, som skal godkendes af revisionsudvalget. Den reviderede virksomhed og revisionsudvalget skal tage højde for resultater eller konklusioner i offentliggjorte rapporter om gennemførelse af tilsyn af de bydende revisionsfirmaer
- Den reviderede virksomhed skal på anmodning kunne dokumentere over for Erhvervsstyrelsen, at udvælgelsesproceduren blev udført på en rimelig måde.

Revisionsudvalget er ansvarlig for udvælgelsesproceduren.

PIE-virksomheden, som opfylder visse størrelseskriterier³, er ikke omfattet af ovenstående krav til udvælgelsesprocedure.

Forslag til generalforsamlingen

Bestyrelsens forslag til valg af revisor på generalforsamlingen skal omfatte indstillingen fra revisionsudvalget med angivelse af præferencen. Hvis forslaget afviger fra revisionsudvalgets præference, skal begrundelsen herfor angives. Bestyrelsen kan ikke foreslå revisionsfirmaer, som ikke har været omfattet af udvælgelsesproceduren.

Aftaler om begrænsning i valg af revisionsfirma

Enhver aftale, der begrænser generalforsamlingens valg af revisor, fx i form af krav om valg af et Big 4 revisionsfirma til udførelse af den lovpligtige revision, er ugyldig. Virksomheden skal underrette de relevante myndigheder om forsøg på at gøre en sådan aftale gældende.

³ Virksomheden i de foregående tre kalenderår havde en gennemsnitlig markedsværdi på under 100 mio. EUR baseret på kursværdien ved årets udgang eller virksomheden i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser:

- 1) et antal heltidsbeskæftigede på 250 medarbejdere
- 2) en balance på 43 mio. EUR og
- 3) en nettoomsætning i regnskabsåret på 50 mio. EUR.

Ikrafttræden af udvælgelsesprocedure i henhold til artikel 16(3)

Ved valg af revisionsfirma efter udløbet af 10-års perioden for firmarotation efter lovens ikrafttræden, skal proceduren i artikel 16(3) følges. Sker valget af ny revisor imidlertid inden udløbet af denne periode, skal proceduren ikke nødvendigvis følges.

Hvis et revisionsfirma er valgt til at udføre revisionen af et kalenderårsregnskab for fx 2009, så udløber 10-års perioden ved udgangen af 2018, således at der skal gennemføres en udbuds- og valgproces som beskrevet i artikel 16(3) med henblik på valg af revisionsfirma til at udføre revisionen i 2019. Hvis den samme virksomhed gennemfører en valgproces i 2016, er det inden 10-års periodens udløb, og dermed skal proceduren i artikel 16(3) ikke nødvendigvis følges. Hvis samme firma, som har varetaget revisionen siden 2009, vælges igen, skal der gennemføres valgprocedure, som beskrevet i artikel 16(3) vedr. 2019. Hvis et nyt firma vælges, starter en ny 10-års periode.

PIE-virksomheder underlægges tilsyn

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for tilsynet med revisorer og revisionsvirksomheder. Herudover er Erhvervsstyrelsen som noget nyt ansvarlig for tilsynet med, at medlemmer af bestyrelse, direktion eller revisionsudvalg i en PIE-virksomhed overholder de pligter, der følger af revisorloven, forordningen og bestemmelser om valg og afsættelse af revisor/revisionsvirksomhed.

Forpligtelserne kan for eksempel være efter revisorlovens § 31 om etablering af et revisionsudvalg (etablering, sammensætning, udførelse af opgaver).

Forpligtelser efter forordningen omfatter forhold vedrørende:

- revisionsudvalgets manglende godkendelse af revisors levering af tilladte ikke-revisionsydelser (artikel 5)
- manglende udbud ved valg af revisor (artikel 16)
- manglende rotation af revisionsvirksomhed (artikel 17) eller
- rapportering vedrørende en tredjeparts forsøg på at håndhæve aftaler, der begrænser valg af revisor i en virksomhed af offentlig interesse (artikel 16).

Til brug for udøvelsen af tilsynet kan styrelsen indhente nødvendige oplysninger hos PIE-virksomhederne.